

Van: ir. H.J. Hoorn

Aan: gemeenteraad Zeist

Betreft: Verkeer centrum onlogisch en onveilig door uitvoering raadsbesluit

Zeist, 10 juni 2020

Geachte raad,

Corona of niet, we zijn nog niet klaar met het verkeer in en om het centrum.

Door de uitvoering van uw besluiten van 10 december 2019, inmiddels een half jaar geleden, is een onlogische verkeerssituatie ontstaan; de gang van zaken is in strijd met de Algemene wet bestuursrecht; het is er niet veiliger op geworden; u heeft verzuimd een expliciet besluit te nemen over de bus; het duurt allemaal veel te lang; het college hult zich in stilte; de samenleving heeft geen flauw benul wat er nu verder gaat gebeuren; en het toegezegde onderzoek naar het doorlopen 'interactief proces' laat op zich wachten.

Wat gaat u daaraan doen?

Onlogische verkeerssituatie

Het uiteindelijke verkeersplan zoals begin 2019 gerealiseerd, was het resultaat van uw besluiten van 3 maart 2015 (alternatieve verkeersvariant 2a, geamendeerd) en van de aanvullende 'wijkverkeersplannen'. Alleen de openstelling van het busstation was niet gebeurd.

De wijkverkeersplannen zijn in de loop van 2016 ontstaan. Deze verkeersmaatregelen waren nodig *'vanwege mogelijke uitstralingseffecten op wegen in deze wijken als gevolg van de onlangs genomen verkeersbesluiten in het centrum van Zeist'*. Zo staat het in de betreffende verkeersbesluiten.

In de Ronde Tafels eind vorig jaar hebben insprekers erop aangedrongen dat alle verkeersmaatregelen zouden worden teruggedraaid. Dan weet je zeker dat je terug bent bij een verkeersplan dat ooit door deskundigen is ontworpen.

In plaats daarvan heeft u alleen de drie meest in het oog springende maatregelen teruggedraaid. Het college heeft deze maatregelen klakkeloos en overhaast uitgevoerd. Nu zijn dus wel de primaire maatregelen teruggedraaid, maar niet de aanvullende maatregelen, die bedoeld waren om de effecten van de eerste maatregelen te spreiden. Dat is onlogisch.

Het gaat vooral om:

- Jagerlaan eenrichtingsverkeer van de Costerlaan naar de Antonlaan.
- Verlengde Slotlaan permanent eenrichtingsverkeer van de Lindenlaan naar de Slotlaan (uitbreiding van tijdelijk eenrichtingsverkeer op werkdagen van 8:00 tot 9:00 uur).
- Lyceumlaan eenrichtingsverkeer van de Fransen van de Puttelaan naar de Slotlaan.
- Pauw van Wieldrechtlaan eenrichtingsverkeer van de Boslaan naar de Fransen van de Puttelaan.
- Lorentzlaan eenrichtingsverkeer van de Boslaan naar de Fransen van de Puttelaan. Hier zou aanvankelijk een uitzondering voor 'bestemmingsverkeer' komen. Daarmee zou het Wilhelminapark via de noordzijde beter bereikbaar blijven. Deze creatieve uitzondering is medio 2018 vernietigd door de rechter.

Door het eenrichtingsverkeer op de Jagerlaan moet het verkeer vanuit het centrum richting de Bergweg via het kruispunt Antonlaan / Steynlaan omrijden. Door de overige maatregelen moet ook het verkeer vanuit noordelijke richtingen met bestemming Wilhelminapark via dat kruispunt omrijden. Dit leidt tot meer autoverkeer op dat kruispunt en in Zeist. En dat terwijl het college steeds heeft gezegd dat de verkeerslichten daar 'weinig tot geen restcapaciteit' hebben. Als we dit kruispunt

zoveel mogelijk willen belasten, is er geen betere manier dan de huidige verkeerssituatie. Deze onlogische situatie is vooral nadelig voor de bewoners van de Stationslaan en de school Het Spoor. Zij krijgen nu al het inkomende verkeer voor dit deel van het Wilhelminapark door hun laan.

Het is logisch om al deze aanvullende maatregelen terug te draaien. Het leidt tot minder autoverkeer, een ontlasting van dat kruispunt en een eerlijker verdeling van verkeer over de genoemde straten.

Algemene wet bestuursrecht

Ten tijde van de betreffende (ontwerp-)verkeersbesluiten van 11 januari en 14 augustus 2017 zijn de aanvullende maatregelen integraal doorgerekend in het verkeersmodel in samenhang met de maatregelen in het centrum en zo gepresenteerd aan de samenleving. Belanghebbenden konden op basis van deze integrale presentatie besluiten om wel of niet een zienswijze in te dienen, c.q. in beroep te gaan.

Door het terugdraaien van de maatregelen in het centrum hebben de aanvullende maatregelen andere effecten gekregen. Belanghebbenden hebben daar nooit bezwaar tegen kunnen maken. Deze gang van zaken is in strijd met de Awb.

Verkeersveiligheid

Dit betreft vooral de veiligheid voor fietsers en voetgangers op de Slotlaan en op het begin van de Voorheuvel, dat nu weer is opengesteld voor autoverkeer.

Op 10 december 2019 heeft u met een motie het college unaniem verzocht te onderzoeken hoe de verkeersveiligheid op de Slotlaan verbeterd kan worden. Daar hebben we nog niets van gehoord en er is ook nog niets verbeterd. Integendeel, ter hoogte van de Jagerlaan is een oversteekplaats verdwenen.

In de raadsvergadering op 12 februari 2015 lichtte Walter van Dijk de amendementsvariant toe: *'Wij gaan ervan uit dat de bus daar echt in een wandeltempo, denk aan 5 km/u over het marktplein heen gaat en dat we in die zin zeker geen gevaarlijke situatie creëren'*.

De inrichting van dit gebied, met shared space, het opheffen van de fietsstroken / -paden en de plaatsing van het gratuite bord 'winkelstraat auto te gast' is daarop gebaseerd.

In de presentatie op 5 november 2019 over de evaluatie van de verkeersmaatregelen heeft het college bij de variant 'terugdraaien maatregelen naar situatie in 2017' gezegd: *'Verbinding over de Markt / Voorheuvel wordt teruggebracht. Doorgaand verkeer weer door het centrum. De toename van (doorgaand) verkeer door het centrum gaat niet samen met de huidige shared space inrichting. Dat betekent terugbrengen van gescheiden fietspaden t.b.v. verkeersveiligheid.'*

Nu besloten is de Voorheuvel open te stellen, moeten deze aanpassingen zo snel mogelijk worden uitgevoerd. De analyse van het college was correct. Bij deze verkeersintensiteit sinds de route weer open is voor auto's, zijn de shared space inrichting en het ontbreken van fietspaden / -stroken in strijd met het GVVP (par. 4.3.2) en landelijke regelgeving, net als op de Slotlaan.

Maar de aanpassingen zijn maar half gebeurd. Het college heeft eind december 2019 wel de fietsstrook in de richting van de Weeshuislaan hersteld, met een provisorische belijning op de klinkerbestrating en een rijtje rood-witte blokken, maar niet de fietsstrook in de richting van de Montaubanstraat. De aansluiting van de Voorheuvel op de rotonde is veel te smal voor auto's en fietsers naast elkaar. Dit deel van de Voorheuvel is nog een grote shared space vlakke. Voetgangers weten niet waar de rijbaan begint. De bus rijdt veel harder dan de 5 km/u die u voor ogen had, net als dagelijks 4.500 à 5.000 auto's, waar niet op gerekend was. Het is gevaarlijk.

Bovendien ziet het er niet uit. Er was ons een Groen, Gezond en Gastvrij centrum beloofd. In plaats daarvan kijken we al een half jaar tegen rood-witte plastic blokken aan, die inmiddels schots en scheef staan. Het plein had vroeger tenminste nog ballen (van beton).

De door u gevraagde verbetering van de veiligheid op de Slotlaan is niet moeilijk. Gewoon de shared space gebieden opheffen, stoepranden terugbrengen, de oorspronkelijke fietsstroken / -paden herstellen, met voldoende afstand tot geparkeerde auto's, en de oversteekplaatsen terug naar de oorspronkelijke positie. Misschien wat meer laad- / los parkeerplaatsen; daar is kennelijk behoefte aan. Waar wacht het college op?

De bus

U heeft in uw vergadering op 10 december 2019 met geen woord gerept over de route van de bus. Dat kan niet. U moet zich hierover uitspreken. De inwoners van Zeist moeten hier kennis van kunnen nemen.

Volgens de centrumvisie zou het Emmaplein het hart van het kernwinkelgebied worden. *'Om een aaneengesloten kernwinkelgebied te realiseren'* moest het deel van de Weeshuislaan tussen de Slotlaan en de Antonlaan auto- en busvrij worden, daarom moest de bus worden omgeleid via de Voorheuvel, moest het tunneltje gesloopt worden en moest deze route worden afgesloten voor auto's. Maar deze aanleiding is achterhaald. Het college heeft het Emmaplein afgeschreven als kernwinkelgebied. En in december heeft u besloten de Voorheuvel toch weer open te stellen voor autoverkeer.

Hoe eerlijk is het voor de omwonenden van de Voorheuvel en winkelend publiek dat hun het tunneltje is afgepakt, dat een rolstoelvriendelijke voetgangersbrug vormde van het Emmaplein naar de Markt, en dat zij nu zowel de bussen als toch ook het autoverkeer voor hun kiezen krijgen? Of was de eigenlijke bedoeling van de centrumvisie om de Slotlaan te bevorderen ten koste van de Voorheuvel, de oudste winkelstraat van Zeist? Hoeveel waarde hecht u aan die G van Geschiedenis? U moet hier een weloverwogen besluit over nemen.

Hierin moet betrokken worden dat er iets raars aan de hand is met de busroutes:

De omleiding van de bussen via de Voorheuvel zou leiden tot een toename van exploitatiekosten van € 75.000 per jaar, voor rekening van de gemeente. Uitgangspunt van de provincie was dat de routewijziging kostenneutraal moest zijn. Dit kon gecompenseerd worden door lijnen 58, 74 en 251 niet meer heen en weer door het centrum te laten rijden, maar direct naar het Rond via de voormalige Donkerelaan (variant D). Het college stemde hier op 8 maart 2016 mee in. In verband daarmee moesten de parkeerplaatsen langs het Walkartpark een kwartslag gedraaid worden. De omwonenden waren en zijn daar tegen. In mei 2017 koos het college alsnog voor variant C1: wel heen en weer door het centrum via de Voorheuvel, maar bussen richting Utrecht zouden via de 1^e Hogeweg rechtsaf via de Donkerelaan naar het Rond gaan. De aanpassing van de parkeerplaatsen zou medio 2018 worden uitgevoerd. Sinds 15 december 2019 rijdt (alleen) bus 74 via de Donkerelaan naar het Rond. Maar de parkeerplaatsen zijn nooit aangepast. Hoe zit dat?

Dit is allemaal niet nodig als de bus weer via zijn oude route gaat.

Zie:

- <https://zeist.raadsinformatie.nl/document/4593122/1#search=%22donkerelaan%22>
- <https://zeist.raadsinformatie.nl/document/5399233/1#search=%22donkerelaan%22>
- <https://zeist.raadsinformatie.nl/document/6220803/1#search=%22donkerelaan%22>

Informereren van de samenleving?

Tot eind vorig jaar beschikte het college kennelijk over een ruim budget voor publiciteit over de centrumvisie. Er was een informatiecentrum, een aparte website (centrumzeistvernieuwt.nl) met wervende berichten over hoe Groen, Gezond en Gastvrij het centrum zou worden, er stonden grote borden in het centrum en er waren vaak paginagrote advertenties in de Nieuwsbode. Er was een verkeers-‘dialoog’ waar deelnemers te horen kregen dat het raadsbesluit niet ter discussie stond; en er waren praatgroepjes waar belangstellenden mochten meedenken over de kleur van de klinkers.

Daar is niets meer van over. Er lijkt niets te gebeuren. Het college hult zich in stilte. Het duurt allemaal veel te lang. Hoe staat het met de plannen voor de herherinrichting van de Voorheuvel en het onderzoek naar de verkeersveiligheid op de Slotlaan? Juist nu is het belangrijk dat de inwoners betrokken worden bij de nieuwe inrichtingsplannen, die dit keer hopelijk wat langer meegaan.

Onderzoek naar het doorlopen ‘interactief proces’

Volgens het raadsvoorstel Evaluatie centrumvisie (19RV061) zou in het eerste kwartaal van 2020 de rapportage van het onderzoek naar het doorlopen ‘interactief proces’ komen. Hoe staat het daarmee? Hoe weet het college bij voorbaat dat het proces interactief was? Dat moet nog maar blijken uit het onderzoek.

En hoe staat het met de bijeenkomst over de informatievoorziening aan de raad in dit dossier, op verzoek van de oppositiepartijen, waartoe de wethouder zich bereid verklaarde?

Vooruitlopend op de uitkomsten van dit onderzoek kan nu al worden gesteld dat er veel mis gegaan is in dit proces.

- De visie dat het Emmaplein het hart van het kernwinkelgebied zou worden, is achterhaald.
- De verkeersmaatregelen zijn, c.q. zullen worden teruggedraaid.
- Er is een motie aangenomen om onderzoek te doen naar de verkeersveiligheid op de heringerichte Slotlaan.
- De kosten zijn met meer dan 100 % overschreden.
- Er zijn vragen gesteld over de kwaliteit van de informatievoorziening aan de raad.

Hoe dit alles zo mis gegaan is, moet eerlijk beantwoord worden. Het vertrouwen van de samenleving moet herwonnen worden.

Met vriendelijke groet,

Hendrik Jan Hoorn